

Posudek bakalářské práce

Autor/ka práce a studijní obor: Adéla Nováková, bohemistika

Název práce: Problematika souvětných struktur na 2. stupni ZŠ

Vedoucí/oponent bakalářské práce: Mgr. Michal Hořejší, Ph.D.

	HODNOCENÉ ASPEKTY PRÁCE	A	B	C	N	NN
1	Samostatnost zpracování, porozumění problematice, originalita práce	×				
2	Formulace cílů práce a jejich splnění	×				
3	Koncepce a struktura práce (úplnost, logická posloupnost a vyváženost kapitol, rozsah práce)	×				
4	Práce s literaturou/ s prameny (stav bádání, využití databází, práce s cizojazyčnou literaturou, interpretace a kritická reflexe textů, výběr a úplnost pramenné databáze, její kritika a interpretace)			×		
5	Adekvátnost použitých metod a jejich aplikace	×				
6	Formulace závěrů, příp. výsledky výzkumu	×				
7	Formální stránka práce (grafická úprava, jazyková a stylistická úroveň)			×		
8	Formální stránka práce (citační praxe a bibliografické odkazy)					×

A = výborně	B = velmi dobře	C = dobře	N = nelze hodnotit	NN= nevyhověl/a
-------------	-----------------	-----------	--------------------	-----------------

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Bakalářská práce Adély Novákové si klade za cíl vytvořit výukový list zaměřený na ty jevy „syntaktické struktury českého jazyka“, které dělají žákům na konci školní docházky největší potíže (s. 23), zvláště s ohledem ke správnému umisťování interpunkce a k tvorbě závislostních schémat [anotace]. Práce je tedy veskrze didaktická, orientovaná na žactvo a jeho schopnost dobře plnit nároky učiva. A právě v tomto ohledu ji lze považovat za kvalitní a splňující požadavky kladené na bakalářskou práci.

Práce sestává ze dvou okruhů nazvaných „teoretická“ a „praktická“ část, přičemž část teoretická zaujímá rozsah prvních patnácti stran textu (s. 8–22). Praktickou část, která představuje návrh výukového a pracovního listu a tvoří vlastní jádro práce (s. 23–61), následuje závěr, jenž mírně přesahuje rozsah jedné strany.

Za příznačné pro ryze didaktický charakter textu považuji to, že „teoretická část“ se neobrací k jazyku coby předmětu poznání. Postupuje zcela jinak. Namísto samotného jazyka totiž do centra zájmu staví ustálené (a tedy nesamozřejmé) způsoby jeho popisu. Namísto komunikačního prostředku či jedné z forem sociální praxe je jazyk pro autorku výhradně „učivem“, čemuž odpovídá i slovník práce (viz „U syntaxe je nezbytně důležité

umět...“ [s. 8] či „...právě ty syntaktické jevy, jež jim dělaly největší potíže.“ [s. 63]). Tento aspekt práce nepovažuji za její slabinu, jsem jen přesvědčen, že by zvolený způsob přístupu měl být v teoretické části zřetelně vymezen a okomentován. Syntax zkrátka není jen „disciplínou mluvnice“ (s. 8), ale také (a především) jednou z vlastností jazyka. Zvláště v tomto kontextu působí až bizarně první odstavec úvodu, v němž autorka (bez zakotvení v jakékoli literatuře!) implikuje, že dobrá znalost větného rozboru je klíčovou pro nabytí adekvátních komunikačních kompetencí (s. 7). Vlastní jádro teoretické části především důkladně rekapituluje způsob kategorizace vět ve vybraných příručkách a představuje metodu grafického znázornění závislostí v souvětných strukturách.

Praktická část práce představuje návrhy výukových a pracovních listů, které mají sloužit coby nástroje k osvojení takového popisu jazyka, jež autorka představila v části teoretické.

Za nejkřiklavější nedostatek práce považuji práci s literaturou. Nováková v teoretické části pracuje se sedmi texty, předně učebnicemi, které také adekvátně cituje. V kapitole s podezřelým názvem „Seznam zdrojů“ však uvádí 15 „tištěných“ a 19 „elektronických“ položek. Většina především elektronických položek odkazuje k materiálu použitému v pracovních listech, část však i k literatuře odborné. Ovšem k takové, na niž se v samotném textu nikde neodkazuje: např. Bauer, Jaroslav: Složitě souvětí... (proč á propos autorka cituje článek ze Slova a slovesnosti jako elektronická zdroj archivu Ústavu pro jazyk český, nechápu); Pravdová – Svobodová: Akademická příručka; Cvrček, Václav et al.: Mluvnice. Jde o jen těžko obhajitelné porušení pravidel odborného textu, a proto tento aspekt bakalářské práce hodnotím jako nevyhovující.

Práce vykazuje také nemalou míru formálních nedostatků. Některé zde uvedu: „V souvětí podřadné“ > „V souvětí podřadném“ (s. 9); „Věty do souvětí spojují příslušné spojovací výrazy“ > „spojovací“ (s. 10); „jen z hlavní vět“ > „hlavních“ (s. 18); „které se lze dále pojmenovat“ > „které lze“ (tamtéž); „Čechová rozlišuje [...] do tří skupin“ > „tři skupiny“ (tamtéž); „v němž se vyskytuje více než dvě“ > „v němž se vyskytují více než dvě“ (s. 21); „Díky mnou vytvořeného dotazníku a téměř každodenní výuce s dětmi bylo zjištěno...“ (s. 23); „obsahoval 13 otázek, z nichž 6 otázek“ (tamtéž); Králík, Petr > Karlík, Petr (s. 64). Problematické jsou také odchylné typy písma na s. 64 a 65.

Její formální i teoretickým nedostatkům navzdory opakuji, že práci považuji vzhledem k cílům, jež si vytkla, za kvalitní a tudíž vhodnou k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

- 1) V jakých případech hodnotíte strukturu věty/souvětí jako negramatickou?
- 2) Je užívání složitějších větných struktur nutně podmíněno vyšší jazykovou kompetencí?

Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře

V Českých Budějovicích dne 26. 5. 2023

.....
podpis vedoucího/oponenta bakalářské práce

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------